Ч. 161. (332). Львів, Пятниця, дня 30. червня 1916. Рік II.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 6 сот.
На провінції 8 сот.
В занятих територіях 4 коп.

політична, економічно-суспільна й літературна ґазета.

Виходить що дня ране кромі понеділка.

Условия передплати у Львові:

На рік	18·— К.
„ піврік	9·— „
„ чвертьроку	5·— „
„ місяць	1·80 „

В краю і державі:

На рік	24·— К.
„ піврік	12.— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

За границею:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В инших державах	40 фр.

Рекламациї вільні від почтової оплати. Рукописі приймається ся лиш означені, а звертається ся тільки важнійші і застережені. — „Українське Слово“ продають всі бюра по цілім краю.

Адреса редакциї, адміністрациї й експедициї: ЛЬВІВ, ул. Руська 3.

Ціна оголошень:

За оголошення числимо за одношпальтову стрічку або її місце 40 сот. Надіслане 1 К. за стрічку, а в оповістках 60 сот., в редакційній части 1 К. Повідомлення про вінчання, заручини і т. д. 1·50 К. за стрічку, найменше 4 К. Дрібні оголошення за слово 6 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошення за окремою умовою. — За зміну адреси платить ся 50 сот.

Про положене на російськім фронті.

До „Oesterr. Morgenztg“ доносять з воєнної пресової кватири під датою 28. с. м.: На південь від становиська на захід від Нового Почаєва, куди Росіян відкинено ще передвчера, атакували вони вчера безнастанно Ґразів, щоб відзискати втрачене становисько, — за кождим однак разом мусїли уступати вже перед нашими передними сторожами. На захід від Торчина, де на північ від Путонїст — до чого самі Росіяни в своїм звітї признають ся — відперто ворога, зломились його нові наступи, до яких ужив нових запасних сил, в нашому огнї артілєрії та піхоти. В горбковатій области між Берестечком і Радивиловом не підпринимав ворог, знищений нашим артілєрійським огнем, нових наступів. Годить ся тут піднести вчерашний великий успіх німецьких військ на Волинї між Свидниками а Сокулем коло Липівки, на східнім березї Стоходу в місци віддаленім більше кільометрів від зелїзничої лінії Ковель-Рівне від далеко положеної дороги на південь від Луцька.

На Буковинї і в Східній Галичинї нема нїчо замітного окрім відкинених наступів на північ від Кут. До моєї вчерашної дописї про злочинне підношуванє рук та вживанє ґазових ручних ґранатів додаю ще й се, що в ріжних місцях фронту полонені, що належать до ріжних вивідних відділів, були приодїті в австро-угорські унїформи.

—

„Local Anzeiger“ доносить з пресової кватири: Борби заховали безперервність лише в центрі нашого фронту і на північнім крилї і то в дуже великих розмірах. Армії, які стоять в борбі на захід і на південний захід від Луцька завдяки підмогам, як здає ся, тривають в своїм опорі. Фронти Австро-Німеччини на тім фронтї посувають ся поволи, але замітно вперед. Ц. к. війська взяли в суботу височину на північ від Горішного Голятина на північ від Липи і завдали Росіянам великі втрати. На відтинку Стоходу і Стиру веде ся безперервно борба; противник має тут великі сили і поносить великі втрати. Наш осередок фронту видержує та відкидає всї наступи. На Буковинї уступили наші війська на обох крилах — на полудни по борбі на півночи без борби.

Щоби пояснити довгий час в якім тривають ті борби, треба ствердити, що нїколи ще не лучало ся відпирати таких завзятих і нагальних наступів як тепер. Про се знають наші і нїмецькі і російські пушки.

Росіяни вислали в поле нечувано великі сили, яких уживають вони безглядно, а тактика перевисшає навіть тактику татарської орди в середновічних часах. Треба признати незвичайну видержимість Росіян.

—

„Mittagsztg“ доносить: Борби, які вчера то є 26. с. м. зведено, є доказом, що борба на Волинї розвиває ся дальше та набирає характер офензиви союзних військ. Всї змаганя Росіян, щоби змінити борбу на фронтї Стоход-Стир в позиційну борбу, знищила управа нашої армії і держить нагромаджені тут великі маси російського війська в безнастаннім русї та не позваляє їм умістити ся в побудованих укрїпленях.

Союзні армії перейшли в кількох місцях з оборони до наступу та не дають анї хвилї спокою Росіянам.

Найзавзятїйші борби ведуть ся на захід від Стиру. З розпучливої оборони Росіян, які дістають нові підмоги та старають ся за всяку цїну удержатись на тім фронтї, заключають, що се є найважнїйша точка цїлого російського опору.

—

Воєнний кореспондент „Pesti Naplo“ пише: Армія ґенерала Лїнсінґена веде нечувано завзяту борбу на пісковім та лїсистім теренї між рікою Стоходом і Турією. Осередок тої битви находить ся коло села Кісїлина, яке лежить між тими ріками.

Також дуже завзята борба веде ся під селом Мацьковичі. Там проводить військом сам ґен. Брусїлов. По обох боках заанґажовані до тої борби великі сили.

—

Воєнний кореспондент пише до „Pester Lloyd-y“: Найважнїйші події вчерашного дня є: дальше відпиранє російських наступів на Буковинї і повисше Кутів, та дальше здобуванє терену на Волинї між Стиром і Стоходом.

За виїмком тих двох точок на решті фронту не лучило ся нїчо замітного та не було важнїйших борб.

Ґенерал Брусїлов стягає що раз-то нові резерви, яким місце на фронтї ще не було визначене. Брусїлов збирає на правім крилї нові західно-сибірські війська молодих річників та задумує при їх помочи продовжати свій похід.

Військові критики цїлої російської преси кажуть, що борби на правім крилї є найзавзятїйші та найбільше крїваві. Борби зведені до тепер, змінили положенє на фронтї у шалений

Із дневника полоненого.

—

(Далї).

Аж ось сказали сїдати у вагони. Усїх нервово передернули, всї зворохобились. Нам дали два товарові вагони, де ми незабаром і помістились. Сївши в вагонї, нам ще довго прийшлось ждати відїзду поїзда. Щоб убити такий томлячий час, всї ми згуртувались, заспівали своїх рідних пісень. В таку добу, в такий неспокійний час, коли настрій кождого був піднесений, коли на серцї немов важка камінюка лежала, коли душа болїла і звуки піснї були жалібні, сумні. Сей жалібний звук рідних пісень глибоко западав в душах. Але плакати було сором і я переміг себе та пішов побродити поміж натовп народу на стацийнім рундуцї. Зайшовши в таке місце, звідки чути було звуки рідної піснї, минї здавалось, що сї тихі сумні звуки струмечком лились десь з високости, немов з високого неба. І не минї одному так здавалось, а всї, хто був круг мене — видно було з їх балачок, — що й вони теж саме переживають. В таку добу здаєть ся ввесь світ обнявби, щоби зєднатись з братами і гуртом повстати проти зла і неправди.

Аж тут засвистав паровик, обявили про скорий відїзд, всї кинулись до вагонів і мій божественний настрій зник і знову мною заволоділо страшно неприємне почуванє. Мимоволї заворушились чорні думки: Навіщо се все, кому воно потрібне, яку хто користь буде мати для себе? Користуватимуть ся тільки одиниці, од яких вся ся колотнеча далеко, а ся уся маса людий тільки калїк та старців пустить у світ! Але пронизливий свист паровоза неприємно різнув вухо і перервав сї чорні думи, заторохщів і потяг чорною змією цїлу низку вагонів, постукуючи ними по залїзній колїї.

Рушив сей поїзд о 11 годинї в ночі. Дивитись на краєвиди за темнотою не можна було. В темнотї ночі мрів огоньками тільки город, котрий вкутував ся мороком ночі все дужче й дужче, а через кілька хвилин зник в темнотї Кождий з нас потонув в свої тяжкі думи, — так минуло чимало часу, аж ось забалакав один з нас, неначе прокинув ся з тяжкого сну, непевним голосом, а незабаром і весь вагон забалагурив і за якийсь час не можна було бачити, що се люди їдуть, може бути, назавжди зі свого рідного краю, щоби скласти голову свою „за честь цїлого народу, цїлого государства“.

На Р. наш поїзд стояв з годину. Запасні мов сарана кинулись по базарі і з разу на базарі підняв ся шум, крик, лемент — вони тягли де що бачили: хлїб, виноград, яблука, кавуни, динї, все се потяглось по вагонам. Але ось заграли збірку і всї посунули в вагони, а незабаром і поїзд рушив і знову поніс нас, Бог зна куди.

В Б. ми здибали теж свою братію з Бесарабії, але од них почули не дуже приємні звістки. Під вечір поїзд спинив ся на К... вокзалї і наша партія в неладї потягла в город. Поблукавши по городї, шукаючи приюту години зо дві, попали ми накінець туди, де нас мали розділити по ротам. Там було богато люду, що товпив ся попід доми і дерева, ховаючись од дощу. Аж ось дощ втихомирив ся і поміж людьми почали снувати ся офіцери. Скоро зявив ся і сам баталїонний командир — офіцери всї заметушились і зібрались всї біля його. Він звелїв ставати до порядку по чотири в ряд. Всї ми звісно вже одвикли бути автоматичною машиною, а надто ми вчителї, що привикли держатись скрізь як вільні люди, почували себе такими людьми як і всї. Та як ми здивовались, коли замість гарної розмови нашого коменданта почули лайку у всїй її красї з відомого московського лексикону, котрий так на неї богатий. Настрій наш дуже підупав при такій промові і ми поспішно виповняли його розпорядки, щоб він і нас так не засмічав як других. Скоро нас поділили по ротам, переписали і повели до помешканя.

III.

На подвірю казарми. — Перша ніч. — Недуга з недопеченого хлїба. — Ненависть до салдаччини. — Поведенє лїкаря з салдатами. — Відвідини батьків. — Муштра і дух вольного чоловіка. — Жах од вісток з часописів.

Через кілька хвилин нас привели до трьохповерхового будинку. Перед нами розчинилась велика брама, неначе в великий льох, відкрив ся хід зроблений з каменю, а звідси тхнуло

млин. Оба крила остають в безперервнім русї, а осередок фронту є осию того обороту. Положенє все ще є небезпечне для російського лївого крила, бо осередок противника може його зломити. Подїї послїдних днїв мали характер місцевих борб.

Цїла петроградська преса заявляє, що положенє російського війська над Стоходом є дуже поважне. Борба противників, яка тут веде ся не записана ще досї в нїякій історії. Нїмецька управа армії доставила на сей фронт з незвичайною скоростю своє добірне військо, яке наче з землї виросло перед Росіянами та покликала до страшного дїланя свою тяжку артилєрію. Місяцями слїдили Росіяни тяжкі борби під Верденом, але борба Французів є нїчим в кровавим танцем над Стоходом і Стиром.

Російська публика, яка розуміє такий зворот в борбі, покинула своє одушевленє із за початкових успіхів та попала в недовіре. Широкі маси народу виявляють своє розчароване, а мале число полонених уявляє їм положенє.

Світова війна.

Російське звідомлене.

ВІДЕНЬ. (Ткб). Справоздане російського штабу з 24 с. м. Ворожа артилєрія звернула свій огонь на примісток Ускпіль. Під Іцукштою ми зайняли смїлим наступом нїмецькі рови. Протиатак неприятеля заломив ся в огни нашої піхоти і машинових крісів. По тїй неудачі острілювали нас Нїмцї з многих батерій довго і нерівномірно. 22 с. м. неприятельська артилєрія розвинула оживлений огонь на відтинку фільварку Березини під селом Кіби (6 кільометрів на пів.-схід від Нижнева над Березиною) і на схід від Богданова. Неприятель кинув на нас хмару білого диму, яку ми щасливо розвіяли. Вечером заатакував сильний відділ неприятельської піхоти фільварок Березину. Проти атак на баґнети відпер неприятеля до його ровів.

На захід від Торчина тривають дальше завзяті борби. Спільна акція піхоти та артилєрії уможливила відкинути всї наступи в околицї Зубільна. Особливо треба піднести дїяльність батерії пол. Добровольського. Неприятель звернув сильний огонь на Пустомити 10 кільометрів на полуд.-схід від Свинюх. Наступ неприятеля заломив ся в нашім сильнім огни артилєрії.

Один з наших полків по артилєрійськім приготованю вдер ся до ровів неприятеля і полонив 4 офіцирів і 303 жовнїрів. Тому, що неприятель звернув свій огонь на добуті нами рови, наше військо забрало полонених і відійшло до своїх ровів. Всї слїдуючі протинаступи неприятеля відперто.

Ескадра лїтаків неприятеля кинула кілька бомб на Рудник і на Почаїв. На захід від Саятина наші війська серед успішної борби зайняли вчера вечером узгіря на рибницькім відтинку, звідтам серед дальшої борби здобули ми вчера місто Кути. На тім просторі наші донські козаки зловили 150 жовнїрів та забрали 4 машинові кріси.

ВІДЕНЬ. (Ткб.) 26 с. м.: На кількох відтинках місцевих становиськ коло Якобштату і Двинська нагальний огонь артилєрії, На схід від Городища заатакував неприятель по великім приготованю, наші становиська коло фільварку Скробова. Його відкинено. Рівночасно відділ неприятеля, який старав ся підійти до наших ровів здовж долини зі Слуцька до ровів над долїшною Щарою, відкинуло наше військо. На північний схід від озера Вигоровського розбив ся наступ Нїмцїв на двір Залуже. В полудне неприятель рушив знов до наступу в тім самім місци під ослоною тяжкої артилєрії. Вчера рано померли геройською смертю летуни підпоручник Красов і підофіцир Владиміров. Над Стиром на відтинку Колки—Сокуль острілювали Нїмцї наші становиська найтяжшими гарматами, рушили кілька разів до наступів о місцевім характері. Наступи відкинено. Кількоразові наступи коло Лїпівки над Стоходом зломили ся в нашім огни. В часї атаків один наш відділ острілював ворога через відслонене поле атаку і полонила 45 Нїмцїв і 1 офіцира. На дорозї до Луцька і дальше на полудне положенє не змінило ся. Наступи неприятеля на Затурче відкинено. На колїнї Днїстра перейшли наші донські козаки коло Сновидова та відкинули часть ворожої сторожі передної і зайняли село Сікірчин і Петрів, полонили 5 офіцирів і 350 жовнїрів. На фронтї Кімполюнґа зайняла наша кіннота рови неприятеля коло Позаріти. Ми забрали великий склад оружа і 31 ваґонів неприятеля. Посуваючи ся в перед на дорозї до Трансільванії (Семигород) ми підійшли під гори.

Борби під Верденом.

ЖЕНЕВА. Авас доносить: Мимо теперішної мілїтарної зміни під Верденом, оборона Французів старає ся здержати поступи Нїмцїв, щоби зискати на часї до борби на инших просторах.

ЖЕНЕВА. Нїмецький успіх в просторі Тіолю і Флярі зробив на париську пресу пригноблююче враженє. Навіть „Journal de Debats" резиґнує та не обнижує нїмецької побіди і нарікає, що Нїмцї ведуть борбу під останною природною лїнією перед Верденом, а в лїнії тїй по зайнятю Флярі вибито вже діру.

ЛЬОНДОН (Ткб.). „Times" пише: Положенє Французів є поважнїйше. Борба коло Вердену дійшла тепер до дуже критичного положеня. Не можна заперечити, що Нїмцї знов зробили рішучий крок вперед, та зблизили ся до своєї цїли. Французькі команданти знають докладно, чого можуть доказати в Вердені. Не мають вони наміру тратити Верден, о скілько се удасть ся. Тимчасом огонь артилєрії на анґлїйськім фронтї став такий нагальний, що чують його в полудневих графствах Анґлії.

СТОКГОЛЬМ. Військовий співробітник „Aftonbladet" обговорюючи борби під Верденом, заявляє:

Французька піхота, яка боронила ся в кількох точках дуже завзято завдяки нїмецькій артилєрії перестала істнувати. Французи мають взагалї більше втрат чим Нїмцї.

Твердженє, що французька полева армія втратила не лише офензивну силу, але понесла такі тяжкі втрати, що Франція не може дальше вести війни аж до побідного кінця, не є зовсім пересадою. Верден змінив ся в отверту рану Франції, яка тратить там свої найлїпші війська.

Причиною того розпучливого положеня Французів є поведенє ґенерала Костельно, котрий для оборони твердинї, яка представляє стратегічну точку, а не є чинником житя або смерти Франції, кинув найлїпшу часть французької армії. Мимо надмірних жертв, Французи не успіли спинити походу Нїмцїв.

Ріжні вісти.

ВІДЕНЬ. З Риму доносять: Бозелї прийняв російського посла.

Вчера відбула ся мінїстеріяльна рада щоб усталити текст заяви правительства, яка має бути оголошена на отворею парляменту дня 28. с. м.

ВІДЕНЬ. „Az Est" доносить з Софії, що там компетентні і рішаючі чинники запевняють, що Болгарія уважалаби Грецію за ворога, колиб вона дістала ся під диктатуру Венїцельоса.

РИМ. (Ткб.). Дневники доносять, що на Середземнім морі затонув французький корабель „Фурнель". Залогу вратовано.

ЛЬОНДОН. (Ткб.). „Morning Post" доносить з Амстердаму: Перед кінцем біжучого тижня рішить ся, чи прийде до війни з Мексіком. Вислїд конференції Вільзона з членами конгресу є такий, що американські війська не вмашерують до Мексіка лише тодї, як Каранза прийме американські домаганя.

БЕРЛІН. (Ткб.): Президія нїмецького сойму перебуває тепер у Вильнї, щоби пізнати наглядно, що зробила нїмецька культурна праця на зайнятих землях.

ВАШИНГТОН. (Ткб.). Коли Каранза до нинїшного вечера не випустить на волю американських полонених то Вільзон завтра попросить конґрес о дозвіл увільнити їх силою.

РОТЕРДАМ. (Ткб.). Анґлїйцї здержали в Довнє голяндські кораблї, які везли збіже з Америки до Голяндії.

ЛЬОНДОН. (Ткб.). „Daily News" доносить: Страйк бавовняних ткачів в Брашфорті, в якім бере участь 15.000 робітників, триває дальше і поширює ся на иньші промисли.

БЕРЛІН. Урядово. 26. с. м. один з наших лїтаків маринарки в борбі з 5 неприятельськими летунами над рижським заливом приневолив одного з них до упадку. В дальшій борбі, яка розвинула ся між 5 нїмецькими і такою скількістю неприятельскими лїтаками два ворожі лїтаки тяжко ушкоджено; вони мусїли осісти. Один з наших упав в море і затопив ся. Иньші нїмецькі лїтаки вратували залогу і відвезли до родинної пристанї. Мимо сильного острілюваня повернули прочі лїтаки і всї летуни без шкоди.

Угорський сойм.

Ґр. Тіса про воєнне положенє.

БУДАПЕШТ. (Ткб.). Президент угорських мінїстрів ґр. Тіса зложив в угорськім соймі навязуючи до своєї бесїди з д. 14 червня, слїдуючу заяву:

Ті части нашого фронту, яких Росіянам не вдалось відтрутити в першій фазї їх офензиви, остають ся і нинї незмінено кріпко в наших руках. Здійснилась надія президента мінїстрів, який дав висказ д. 14 червня, коли мав на думцї ті точки нашого фронту, в яких російській силї вдалось відіхнути наші сили, що заряджения видані в найблизшій хвили виявлять ся, що — о скільки розходить ся о волинський фронт, сейчас вповнї справдилось. Чути вже дїяльність успіхів, які так ми як і головно наш союзник вислав на загрожене місце і то в протягу найкоротшого часу; нинї є ми свідком поступаючої крок за кроком нашої офензиви. Значна часть фронту обсадженого Росіянами є знов в нашому посїданю.

Не так скоро міг наступити зворот на буковинськім фронтї. Під переважаючими силами ворога мусїла наша боруча ся в тім місцї армія продовжати відворотний рух, в наслїдок чого більша часть Буковини дісталась в руки ворога. Однак відворотні рухи доконано в повнім порядку при великих втратах ворога. Наша армія є нинї в повній лучности, ненарушена і в повні сил та стоїть на сильних становиськах. Положенє є таке, що на волинськім фронтї наша армія крок за кроком поступає вперід, а на буковинськім та південно-східнім галицькім фронтї повздержали ми дальші похід ворога вперід.

Відношенє сил пересуваєть ся також і на тім фронтї на нашу користь і не маю причини вменшувати ті надії, які я висказав в моїй послїдній бесїдї.

Пос. Раковський питаєть ся президента мінїстрів, чи з огляду на Семигород видано відповідні зарядженя. Коли вдалось задержати офензиву, то є се без сумніву великий успіх. Се, що стало ся, не є що правда нїякою катастрофою, але також не є епізодом і продовжить значно війну. Бесїдник хотїв би знати чи зайшли занедбаня. В кінци питає, чи правдиві є поголоски про великі наші втрати.

Президент мінїстрів відповів: На перше питанє вказую у відповідь на мою заяву, що армія, про котру говорить ся, стоїть хоробро на своїх сильних стаовиськах, а відношенє сил зміняє ся в нашу користь. Думаю, що поважний чоловік, в часї тої великої війни нїчо більше не може сказати.

Що до втрат, заявив президент мінїстрів: Природною є річю, що і теперішні борби є дуже кроваві. Думаю однак, що вільно менї сказати, що втрати неприятеля також і в тих борбах ймовірно дуже значно перевисшають наші втрати. На послїдне питанє п. Раковського може президент мінїстрів лише тілько сказати, що в кождім напрямі зроблено все, що є потрібне для запевненя успіху нашої операції на полї борби. Президент думає, що подрібне розважуванє тих справ не лежить в інтересї краю.

чимсь поганим. Біля сього помешканя снували ся салдати в якімсь зеленім убраню — але чудно якось, що день тому сї люди були як люди, а тепер кат зна на що схожі.

Нас провели крізь той хід і ми опинили ся на маленькій площі окруженої зі всїх боків трьох-поверхними будівлями. Се були казарми. Повітря було душне, тяжке з непривички. Люди снувались мов комашня. Гамір, крик, стук о залїзі драбини вибігаючих на верх і збігаючих у низ не переставали ні на хвилину.

В мене було дуже неприємно на душі та всї мої товариші спустили ніс на квінту. Нас обвели кілька раз по казармах, не знаю за чим, а опісля постановили по чотири і перед нами зявив ся офіцир. Він був на вигляд дуже поважний, богато говорив про салдацькі обовязки, а потім звернув ся до нас і жалкуючи, сказав, що для нас нема нічогісенько що до спання — а вже був вечір. Сказав тілько підофіцерови, щоби він одвів нас в окрему кімнату. Нас повели на верх, а потім на низ і показали нам наше мешканє. Вже темніло. Сяк так розташувавшись на якихось столах ми лягли спати. І яка та ніч довга була, не дивлячись що було 5 (18) серпня — й не казати!

(Далі буде).

Перворядна українська цукорня **Д. СТЕЦКОВА** поручає: **мороженe, знамениту каву, тїста, чаєвники і десерові цукри.** 21—?
ул. Миколая ч. 7. напроти ц. к. Унїверзитету (Збірне місце української інтелїґенції).

НОВИНКИ.

— **З послїдних хвилин Чернївців.** Ґенеральний вікарий Шмід, що приїхав з Чернївців до Віденя, оповідає про послїднї хвилї в Чернівцях: Від арматних стрілен потерпіла столиця Буковини дуже мало. Знищено сильно лише зелїзничий дворець. Потерпіли дещо й доми при ул. Водяній, на Калїчанцї і Кльокучцї, значить близько Прута. В ул. Робітничій впав ґранат на хідник. Дуже потерпіли Жучка, Садаґура. Згорів тартак Любомирських і цукрівня в Жучцї. Від хвилї, коли наші війська перейшли на правий беріг Прута, оба водопроводи перестали функціонувати. Населенє користало з води керничної.

Виїзд людий відбував ся в порядку. Найбільше втїкло до Сучави, а відти через Румунію на Угорщину. Румунські власти відносили ся до людий прихильно. В Чернївцях в серединї міста в ринку і в улицї Соймовій була перестрілка стеж. Послїдний поїзд відїхав зі стації, коли вже Москалї були в містї.

— **Кінець шкільного року.** Мінїстер віроісповідань і просвіти зарядив, що закінченє шкільного року в середних школах в Галичинї має слїдувати дня 30. с. м., а в ґімназіях з комбінованими клясами 15. липня 1916. Сей розпорядок не відносить ся однак до середних шкіл у Львові, Станиславові, Золочеві, Бродах і Камінцї Струміловій, де шкільний рік в наслїдок специяльного дозволу мінїстра просвіти вже покінчено.

— **Ректором львівського університету** на рік 1916/17. вибрано проф. Д-ра Каз. Твардовського, а ректором технїки Тадія Обмінського.

— **Українське кіно і український театр.** Довідуємо ся, що в наслїдок заходів головитов ім. Лисенка, військові власти згодили ся відступити салю на два дни в тижни для вистав українского театру. Маємо надію, що театр використає гідно ту обставину і невпинним а вмілим трудом постарає ся серіозно відновити інституцію, таку дорогу серцю кождого Українця.

— **З Тернопільщини.** Пйотрківський „Dziennik narodowy“ приносить такі вістки з окупованих областий східної части Галичини: Губернатором тернопільської ґубернії є князь Чарторийський, який урядує в Тернополї, що є віддалений ледви кілька кільометрів від боєвої лїнії. Місцевости між Серетом і Стрипою представляють одну велику руїну. Місто Гусятин майже цїлковито знищене, більша половина Теребовлї лежить в румовищах. Підчас послїдних осїнних боїв потерпів також Чортків. В Теребовлї панує велика нужда. Центром галицького Поділя є Тернопіль зі своєю зелїзничою сїтю. Вісти про шкоди в Тернополї не провірюють ся. Всї державні будинки стоять в цїлости неушкоджені. Тільки деякі приватні доми дещо ушкоджені. Польський „Сокіл“ перемінили Росіяни на церков, а в учительськім семінари урядує військовість. Тернопільську міську раду розвязано; посадника дра Мандля вивезено як закладника до Росії. Остав ся лиш маґістрат, на якого чолї стоїть директор учительського семинара Еміль Міхаловскі. Щадничі каси урядують дальше. Росіяни вивезли в глубину Росії більшу скількість мешканців, між ними кількох жидів-адвокатів.

— **Пращанє Дембовського.** Дня 27. с. м. відбулось у Кракові торжественне пращанє уступаючого віцепрезидента краєвої шкільної ради Дембовського, професорами університету та членами шкільної краєвої ради; між иншими були присутні також краєвий інспектор Майхрович і Др. Іван Копач. Пращальну бесїду виголосив радник двора др. Окенцкі, який — по донесеням „Gazet-и Wieczorno-ї“ дав погляд на теперішне положенє і завданя п о л ь с ь к о г о (!) шкільництва, згадуючи при тім і про вивезених Росіянами інспекторів Др. Коцюбу та Др. Матієва.

— **Розправа проти Лїбкнехта.** Дня 28-го розпочалась перед воєнним судом розправа проти посла Лїбкнехта. Він є, як відомо обжалований о зраду краю, якої допустив ся як жовнїр підчас воєнного стану, супротивляючись при тім військовій власти. Судовий трибунал рішив виключити явність розправи з огляду на загрожене публичне безпеченьство. О год. 4. по полудни проголошено вирок, на підставі якого засуджено посла на 2 роки, 6 місяців і 3 днї вязниці і усуненє з війська.

— **Іспит зрілости в Інститутї для дївчат в Перемишли.** В лїцею українського Інститута для дївчат в Перемишли був іспит зрілости під проводом Андрія Алиськевича, директора ґімназії, в днях 15. і 16. червня с. р. Одержали свідоцтво зрілости: Волохівна Олена, Гарматіївна Людомила Анна, Гершолодівна Марія, Ґоцка Олена, Кохаликівна Катерина з відзн., Лазоришаківна Марія з відзн., Морозівна Ярослава, Несторовичівна Ярослава з відзн., Наукiвна Пеляґія з відзн., Савицька Катерина, Фіроківна Володимира Михайлина.

— **З почти.** Перевіз кореспонденції і часописий до Греції дізнає тепер ізза трудностий перевозових перешкоди і застою.

— **Циганка перед бранковою комісією.** Як ми одноді доносили, видало угорське мінїстерство війни припорученє властям, щоб представляли циганів—волокитів від 18—50 року житя перед бранкові комісії. Згідно з тим порученєм привела жандармерія між ин. партію циганів, в тім числї також молодого хлопця, який однак не хотїв станути жадним робом перед комісією, і доперва після довших її представлень станув перед нею. Лїкар провірив недвозначно, що сей молодець — се дївчина, яка ізза кріпкої будови тїла виглядала з першого погляду на мущину. „Рекрута“ розуміеть ся увільнено.

— **Воєнне обезпеченє.** По обчисленям по день 27 с. м. число жовнїрів обезпечених на случай смерти в воєннім заведеню фонду вдів і сиріт виносить 280.869, на загальну квоту 275 мілїонів 245 тисяч корон.

— **Наслїдки лїтного часу.** По обчисленям управи міста Мангайм заощаджено там доси на освітленю 100.000 марок.

— **Дивні гармати.** Мешканцї Мексіка взоруючи ся на зелїзних гарматах своїх завойовників Еспанцїв створили канони з паленої глини. Дуже примітивні є також гармати зі шкіри мешканців Тибету, які виставлено проти анґлїйських військ в хвилї, коли вони висїдали на сушу. В противставленю до шведських гармат в 30 лїтній війнї, які були обтягнені шкірою, тибетанські гармати мають дуло зроблене зі шкіри, яка є оббита зелїзними обручами.

Тирольцї в своїх визвольних борбах послугувались деревляними канонами. Лицарі мальтанського ордену мали натомість зовсїм своєрідні гармати. Вони проверчували в скалї дїру, набивали її порохом і камінєм, і в той спосіб острілювали з берегів надпливаючого ворога. Цариця Анна велїла зробити 4 канони і два мерзери з леду. З них вистрілила артілєрія 6 разів — і канони не розплились.

— **З Чернівців.** В недїлю приїхав перший російський зелїзничий поїзд прямо з Одесси до Чернївців; зелїзничий рух призначено виключно для військових цїлий. Комендант Чернївців завізвав купців, щоби отворили свої склепи.

— **Російські зелїзницї.** Краківські часописі доносять з Петрограду, що 242 ваґонів зі сїлю призначених для Києва пропали в дорозї. Така сама судьба стрінула сибірські поїзди заладовані 7 мілїонами фунтів мяса.

— **Цар на фронтї.** По петроградським часописям має цар виїхати в найблисших днях на східний фронт. Він має вплинути на Брусілова, щоб щадив людський матеріял. Серед населеня Росії виявляєть ся затрівоженє по причинї втрат, які по російським обчисленям доходять до числа 300.000. З нагоди манїфестації ізза побіди в Москві прийшло до траґічного моменту, коли ґрупа жінок візвала, щоб згадати і про погибших.

— **Жнива на Угорщинї** З ріжних околиць Угорщини приходять вісти про гарні жнива. Робучих рук є доволї.

— **Конґрес гноблених народів.** Дня 24. с. м. розпочав ся в Льозаннї в Швайцарії конґрес гноблених народів: В нарадах беруть участь представники народів, що є під анґлїйським, французьким та російським панованєм. Конґрес має застановитись над средствами, при яких помочи гноблені народи моглиб увільнитись з під наложеного на них ярма.

— **Погоня за бандитами в Варшаві.** „Kuryer Warszawski“ доносить: Оноді вечером Петроградською улицею йшло двох молодих мущин. Мілїціянти пізнали, що се пошуковані бандити та хотїли їх арештувати. Бандити вийняли револьвери та почали стріляти. На відгомін стрілів прибігли жовнїри і почали разом з мілїцією погоню за бандитами. Бандити впали до будинку, огородженого високим парканом, щоб звідти боронити ся, зістали однак ранені і тим чином дістались в руки жовнїрів.

— **З присудів в Польськім Королївстві.** Дня 15. с. м. розстріляно в Вроцлавку засуджених на смерть бандитів: Валєнтого Зербєнського з Варшави і Яна Шмандзяка з Берестя куявського.

Вироком варшавського воєнного суду засуджено на смерть через повішенє 4 робітників з Варшави, які носили при собі оруже та підпринимали бандитські напади.

— **Серби у папи.** Оноді прийняв папа на послуханю відпоручників сербського правительства.

— **Підвисшенє порції хлїба для лїтних робітників.** Розпорядок мінїстерства внутрішних справ підвисшає рацію хлїба для робітників при жнивах і сїнокосах до дня 1. жовтня на 500 ґр. денно.

— **Наслїдки заказу вживаня алькоголю в Росії.** З Петрограду доносять: Наслїдки заказу вживаня алькоголю в Росії є з кождим днем більше очевидні. Многі мужики пишуть: „По роцї заказу питя алькоголю село стало ся не до пізнаня: люди наче відродились“. Инший знов мужик доносить: „Живемо наче брати, помагаємо собі взаїмно“. Окрім моральної сторони слїдні є вже і матеріяльні користи заказу: мужики складають гроші до щадниць. Скільки гроший видавала Росія на алькоголь слїдно вже хоть би з сього, що в одній лиш волинській ґубернії в р. 1913 продано 1 мілїон 800 тисяч ведер горілки за квоту 15 мілїонів рублїв.

— **Мука в трумнї.** Акцизова сторожа на одному з зелїзничих двірців Будапешту одержала оноді донесенє, що в зелїзничім маґазинї є велика пака, яку надало похоронне заведенє в Пряшеві з зазначенєм що в нутрі паки є металева трумна. Однак велика вага посилки сталась дуже підозрілою, і коли сторожа отворила скриню і трумну, найшла в її серединї 2 мішки найгарнійшої пшеничної муки. Розуміеть ся, що власти сконфіскували муку, а проти надавця розпочато карні доходженя.

— **Конскрипція у Сербії.** Воєнний ґенерал-ґубернатор Сербії видав розпорядок, на підставі якого в цїлій Сербії від 10 до 15 липня відбув ся спис людий та число домашнього скота.

Лягли головами.

Анатоль Цїсик, хоружний при 6 полку піхоти краєвої оборони згинув на полї слави.

ОПОВІСТКИ.

Пятниця, дня 30. червня 1916.

Нині: 30. червня гр.-кат. Мануїла, римо-кат. Емілії.

Завтра: 1. липня гр.-кат. Леонтина, римо-кат. Теобальда.

○ П о д а є с я д о в і д о м а матуристкам семинарії У. П. Т. у Львові, що Рада шкільна краєва видасть небавом розпорядок в справі матури перед вакаціями. — Дирекція.

○ З в и с ш о г о м у з и ч н о г о І н с т и т у т а ім. М. Л и с е н к а. В суботу 1 липня с. р. відбуде ся четвертий з черги (річний) попис єлєвів муз. Інститута, в малій салї нової будови о год. пів до 5 по пол. Добровільні датки на „Рідну школу“ приймає ся з подякою. По пописї наступить роздача свідоцтв.

○ Р е к о н в а л є с ц е н т и 80 п. п. в Тисовци (Угорщина) зложили 210 К на фонд вдів і сиріт по У. С. С. Ярослав Олексишин, Алєксандер Саган.

О. Омелян Крвавич зложив на Інвалїдів У. С. С. 31 К, збірка з акафісту.

○ В с т у п н і і с п и т и н а п е р ш и й рік учительської семинарії У. П. Т. у Львові відбудуть ся дня 1 вересня, вступні і приватні іспити до всїх кляс школи видїлової, школи вправ і на II., III. і IV. рік учительської семинарії дня 6 вересня. Можливі зміни оповістить ся пізнїйше. — Дирекція.

Послідні вісти.

з ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 29. червня 1916.

На російськім фронті.

Коло Ізвори на Буковині розбили наші відділи російський полк кавалєрії. В области на схід від Коломиї відновив ворог вчера на фронті довгім на 40 кільом. свої масові наступи. Прийшло до завзятих змінчивих боїв. На поодиноких точках вдалось повному посвяти уділови в битві резерв, які скоро прибули, одоліти переважаючого противника в рукопашнім бою, — остаточно однак вечером треба було часть нашого фронту подати в зад в напрямі Коломиї і на полудне від неї. В закруті Дністра і на північ від Дністра відперли австро-угорські війська два російські наступи виконані переважаючими силами.

Таксамо розбились всї зусиля ворога щоб відкинути окопані на захід від Нового Почаєва відділи полку піхоти ч. 67 з Пряшева.

На Волині минув день відносно супокійно.

На італійськім фронті.

Вчера пополудні розпочали Італійці острілювати живійше поодинокі части нашого фронту на високорівні Добердо. Вечером були діяльні численні тяжкі батерії на Сан Міхеле і на область Сан Мартіно. Коли сей огонь поширив ся на цілу високорівню і прибрав велику нагальність, пішла ворожа піхота до атаку. Відтак розвинулись головно на Монте Сан Міхеле, коло Сан Мартіно і на схід від Вермеґліяно дуже завзяті бої, які ще тривають,

Всї наступи ворога відперто в части протинаступами. Коло ґорицького примістка заатакували Італійці полудневу часть нашого становиська на Подґорі. Вони війшли до висунених найбільше вперід ровів, — зістали однак з них викинені.

Між Брентою і Адиґою посунулись ворожі відділи о ріжній силі на наш новий фронт. Такі випади відперто в области Монте Зеббіо, на північ від долини Посіни на Монте Тесто і в долині Бранд та на хребті Зуґни. В тих боях полонили ми понад 200 бранців.

На балканськім фронті.

Супокій.

Заступник шефа Генерального Штабу
фільдмаршалок-поручник Ф. Гефер

з ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

На західнім фронті.

Загальний образ на анґлїйськім фронті і на північній части французького фронту є ествено той сам що й попередного дня. Випади ворожих стеж і сильнійших відділів піхоти та ґазові атаки стались численнїйші. Всюди відперто ворога, а филї ґазу були безуспішні. Бої артилєрії дійшли до великої нагальности. Також на нашім фронті на північ від Ена і в Шампанії між Уберів і Арґонами розвивали Французи більше оживлену діяльність. Також і тут відперто легко слабші наступи. По правій стороні Мози на північний захід від форту Тіомон менші атаки піхоти.

На східнім фронті.

Російські наступи кількох відділів між Дубатівкою і Сморґонями розбились в нашім огни замикаючім доступ. Коло Гнежич (на полудневий схід від Любчи) здобув німецький відділ приступом ворожу точку оперта на схід від Німана, взяв до неволї 2 офіцирів і 56 жовнїрів та здобув 2 машинові кріси і два метачі мін.

На балканськім фронті.

Нїчо нового.

Начальна управа армії.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Адвокат
Др. ІЗИДОР ГОЛУБОВИЧ
перенїс канцелярію з Тернополя
і веде її
у Львові, ул. Руська ч. 3. І. пов.

Дентистичне заведене
Д-ра Олександра Барвінського
при вул. Сикстуській ч. 17.
Виймоване зубів без болю і пльомбоване.
Штучні зуби в кавчуку і золоті.
Українським Січовим Стрільцям роботи виконує ся даром.
Зголошувати належить ся у асистента Наса.

Всїх наук лїкарських
Др. ЛУКА САФІЯН
ординує у Львові
в улиці Каспра Бочковского ч. 2., від 8—9 рано і від 1—4 пополудни.

Оголошеня.

В приватній українській ґімназиї в Яворові відбуде ся вступний іспит до І. кляси ґімн. перед феріями дня 15. липня о год 10. рано. При зголошеню треба предложити метрику, посвідку щіпленя віспи евентуально свідоцтво IV. кл. школи народної.
Дирекція.

Вп. проф. Білик, Павлусевич і Цюропайлович зволять нечайно прибути у Яворів і обняти учительські обовязки в тамошній українській приватній ґімназиї (зглядно подати свої адреси). Дирекція.

Кружок У. П. Т. в Яворові отворить з д. 15. липня приготовний курс до вступного іспиту до І. кл. по феріях, о скілько зголосить ся відповідне число учеників. Зголошеня присилати на руки Дирекції прив. укр. ґімназиї в Яворові.

Котра з Вп. Пань їдучи до Відня, забрала би з приюта ім. Шептицького мого синка Славчика зі собою, покрию з вдячностю цілі кошта. — Евген Говикович, Graz, Lazarettgasse 21. 3—3.

Земельний
Банк Гіпотечний
Спілка акційна у Львові
Підвале ч. 7.
Конто почт. Щадн. ч. 116.984.
Жирове Конто в Австр.-угор. Банку.

Складайте ощадности взагалї зайві гроші на процент, щоби кожна корона могла служити народньому господарству, та вам приносити зиск, а не марнувала ся.

Акційний капітал . . . К. 1,300.000
Резерви Банку 300.000
Приймає вкладки на біжучий рахунок від К. 10·— на 4 проц.
Уділяє гіпотечні і векслеві позички.
Виплачує купони від заставних листів.
Вмінює по користнім курсі російські рублї і німецькі марки.
Певність льокації запоручують: акційний капітал Банку і резерви.
На жадане висилає посвідкі зложеня (чеки) Почтової Щадниці.

Члени Товариства „Просвіта“,
що заплатили членську вкладку 4 кор. за рік 1916. дістануть всї дотеперішні видавництва як також ті, які вийдуть в р. 1916, і в дальших роках — по зниженій цїні.

Спішіть проте з присилкою членської вкладки, що виносить на рік лиш 4 К.

Членські вкладки найлїпше складати в Канцелярії місцевої філїї „Просвіти“, а коли сеї ще нема або з причини воєнних подій не розпочала ще своєї дїяльности, належить надсилати до
Канцелярії Товариства „Просвіта“
у Львові, Ринок ч. 10 в

Краєве Товариство Кредитове урядників і священиків
стов. зар. з обм пор.
Львів, ул. Домінїканська 11.
(власний дім). 11
Уділяє кредиту на гіпотеку реальностий і підклад цінних паперів. Принимає вкладки і опроцентовує їх по $4^1/_2$%.
Урядові години від 9—1 і від 4—6 пополудни.

Краєвий Союз Кредитовий
стов. зар. з обм. пор, 12
у Львові, Ринок число 10.
Маєтковий стан стоваришеня з кінцем року 1914.
Уділи К. 1,051.513·03; Резервовий фонд 63.982·—; Вкладки до обороту 1,791.324·09.
Число членів 1051. — Платить $4^1/_2$% від вкладок ощадности. — Удїл виносить К. 50. — Вписове К. 2. — Дивіденда від уділів 5%.

Найновійші видавництва
Товариства „Просвіта“.

Чекає нас велика річ, Б. Лепкий. З 10 образками. Стор. 40. Цїна для членів Товариства 40 сот., для нечленів 50 сот. „В боротьбі за волю“, Кальнишевський у неволї“ і „Привид Кальнишевського“ та портрети гетьманів — дають зміст книжочки.

„З крівавого шляху Українських Січових Стрільців“, збірка оповідань, 5 аркушів друку, 33 ілюстрації. Цїна для членів 90 сот., для нечленів 1 К. 20 сот. Одна і друга книжочка — се боротьба за волю українського народа. Перша, за часів наших гетьманів, Б. Хмельницького, Виговского, Дорошенка, Мазепи, Полуботка, Розумовського, — другої учасниками є Українські Січові Стрільці.

За попереднім надісланем гроший висилає Канцелярія Товариства „Просвіта“, ринок ч. 10. пк

На почтову пересилку долучити 10 сот.

КАФЛЕВІ ПЕЧІ і КУХНЇ
нові ставить старі направляє скоро і дешево так в місті як і на провінції
Михайло Галібей
кафлярський майстер
Львів, Городецька ч. 10.

При полагоджуваню закупна просимо покликувати ся на „Українське Слово“.

Видає і відвічає за ред. Д-р. Сидір Голубович. Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA KUL